

Dönem : 1
Toplantı : 5

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 756

5965 sayılı Kanuna bir madde eklenmesine dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul edilen metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim Komisyonu raporu (Millet Meclisi 2/525; Cumhuriyet Senatosu 2/181)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 567)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 5785 - 34770

9 . 7 . 1965

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 8.7.1965 tarihli 142 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, 5965 sayılı Kanuna bir madde eklenmesine dair kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not : Bu teklif 17.6.1963 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 24.6; 1, 8.7.1965 tarihli 134, 138 ve 142 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 567)

Millî Eğitim Komisyonu tezkeresi

Cumhuriyet Senatosu
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No : 2/181
Karar No : 45

20 . 1 . 1966

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Bolu Üyesi Sırrı Uzunhananoğlu ve Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir tarafından 5965 sayılı Kanuna bir madde eklenmesine dair kanun teklifi, bu teklifle ilgili olarak Millet Meclisi Millî Eğitim Komisyonunca hazırlanmış olan rapor ve Millet Meclisince kabul edilen metin Komisyonumuzda Millî Eğitim ve Köy İşleri Bakanlıklarının temsilcilerinin de iştiraki ile incelenmiş ve ilişikteki rapor tanzim edilmiştir.

Arz olunur.

Millî Eğitim Komisyonu Başkanı
Cahit Okurer

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No. 2/181
Karar No. 45

20 . 1 . 1966

Konu : Cumhuriyet Senatosu Bolu Üyesi Sırrı Uzunhasanoğlu ile Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir'in 5965 sayılı Kanuna bir madde eklenmesine dair kanun teklifi.

İlgi: 1. Yukarda adı geçen teklif.

2. Millet Meclisi Millî Eğitim Komisyonunun 23 Ocak 1964 gün ve esas 2/525, karar 12 sayılı raporu,

3. Millet Meclisinin 8 Temmuz 1965 tarihinde 142 nci Birleşiminde kabul edilen metin.

Komisyonumuz Millî Eğitim ve Köy İşleri Bakanlıklarının temsilcilerinin de iştirakiyle ve Millet Meclisince kabul edilen metni esas alarak kanun teklifini ve onunla ilgili raporları incelemiş aşağıdaki kararlara varmıştır.

1. Gerekçesi incelenince bu kanun teklifinin 2 hususu hedef tuttuğu açıkça görülmektedir.

- a) Gezici köy kursları öğretmenlerinin içinde buldukları sosyal problemlere çözüm bulmak;
- b) Kız ve erkek sanat enstitülerine yeni bir öğretmen kaynağı aramak.

Komisyonumuz gezici köy kursları öğretmenlerinin sosyal problemlerine bir çözüm bulunması gerektiği kanısındadır. Ancak (b) fıkrasında belirtilen ve kız ve erkek sanat enstitülerine yeni bir öğretmen kaynağı teklif eden fikre aşağıdaki sebepler dolayısıyla katılmaya imkân bulamamıştır.

1. Kız ve erkek sanat enstitülerine öğretmen, uzunca bir zamandan beri yüksek dereceli öğretmen okullarından yetiştirilmektedir. Bu husus 3007 sayılı Kanunda da belirtilmiştir.

2. Bu öğretmen okulları ihtiyaç duyduğu takdirde daha fazla sayıda öğretmen yetiştirme imkânlarına maliktiler.

3. Millî Eğitim Bakanlığının kız ve erkek sanat enstitüleri için başka kaynaklardan öğretmen teminini icabettirecek âcil bir ihtiyacı yoktur. Halen birçok teknik öğretim görevi dışında çalışmaktadır.

4. Öğretmenlik birtakım bilgi ve becerilerin dışında özel bir formasyon isteyen bir meslektir.

Sanat enstitüleri mezunlarının kısa bir kurstan sonra aynı okullara öğretmen olarak tâyin edilmesi yukarda belirtilen sebepler dolayısıyla mümkün ve faydalı değildir.

5. Millet Meclisi mentinde ifade edilen en az altı aylık bir kursu mütaakıp Meslekî Öğretmen Okulu müfredatına uygun bir imtihandan geçmek, asla dört yıllık bir yüksek öğretime karşılık olamayacağı gibi, ciddi bir imtihanda adayların başarı göstermeleri ihtimali de çok zayıftır.

6. Bugün iki yıllık öğretim yapan Kadın Meslek Öğretmen Okulu mezunları dahi sanat enstitülerine öğretmen olarak tâyin edilemezken, sanat enstitüsü mezunlarının bu okullarda öğretmenlik yapabileceğini düşünmeye imkân yoktur.

7. Çeyrek asır önce ve sanat enstitülerindeki öğretmen ihtiyacının ağır baskısı altında dahi başvurulmayan bir çarenin, bugün kanunlaştırılması eğitim seviyelerini yükseltme çabasında olduğumuz sanat enstitülerinde bu amaca hizmet edemez.

8. Çeşitli kaynaklardan çeşitli formasyonlar olarak gelen öğretmenlerin okullardaki eğitim ahenğine faydalı bir yönde etki yapmadıkları teerrübe ile bilinmektedir.

Bu düşüncelerin ışığı altında Komisyonumuz kanun teklifinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine karar vermiştir.

5965 sayılı Kanuna 4 madde ve 1 geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — Gezici kadın ve erkek köy kursu öğretmenliklerinde en az 7 yıl başarı ile hizmet etmiş ve 35 yaşını doldurmamış sanat enstitüleri mezunları arasında, ihtiyaca göre açılacak im-

tihanları kazananlar, en az iki yıl süreli kadın veya erkek meslek öğretmen okullarını bitirdikten sonra, akşam sanat okulları ile bu seviyedeki örgün ve yaygın teknik eğitim kurumları atelyelerinde görevlendirilirler.

MADDE 2. — Bu kanunun uygulanması için gerekli yönetmelikler, Köy İşleri Bakanlığının da fikri alınarak Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde hazırlanır.

MADDE 3. — Birinci maddede sözü geçen okullara alınan kurs öğretmenlerine, öğretim süresince maaşları verilir.

MADDE 4. — Okulu bitirenler öğrenim süresinin bir buçuk katı müddetle mecburi hizmet yüklenir.

Okulu terk edenlerin, başarısız duruma düşenlerin ve okulu bitirdikten sonra yükümlü oldukları hizmet süresini tamamlamadan görevden ayrılanların okulda geçen müddetleri kıdemlerinden indirilir.

GEÇİCİ MADDE — Birinci maddede yer alan yaş kaydı kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 yıl müddetle aranmaz.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanunu Millî Eğitim Bakanı yürütür.

MADDELERİN GEREKÇELERİ

1 nci maddenin gerekçesi :

Köysel ve şehirsel bölgelerimizde toplumun sosyal ve ekonomik bünyesine çok yararlı etkiler yapan kız ve erkek akşam sanat okullarında uygulanan öğretim metotları, yapılan eğitimin farklılığı dolayısıyla, sanat enstitülerinde uygulanan metotlardan farklı olmak zorunluluğundadır.

Yüksek teknik öğretmen okullarında örgün eğitim için yetiştirilmiş öğretmenlerin akşam sanat okullarında görevlendirilmesi, eğitim ve ihtisas gücünün israfına sebeb olur.

Akşam sanat okullarına devam eden öğrencilerin çok çeşitli olan yaş ve sosyal durumları dikkate alınır, bu okullara en uygun öğretmenin köysel bölgelerde yıllarca yaygın eğitim yapmış ve halka yaklaşımda melek kazanmış olan gezi köy öğretmenleri arasından yetiştirilebileceği kolayca anlaşılır.

Ayrıca, gezi köy kursu öğretmenlerine bir üst öğrenim yapma imkânını vermek ve ailevi durumları dolayısıyla köysel bölgelerde daha fazla kalamıyacak öğretmenlere nöbet değiştirme imkânını sağlamak bu madde ile öngörülmüştür.

2 nci maddenin gerekçesi :

Bâzi kanunlara ait yönetmeliklerin yıllarca hazırlanmadığını dikkate alan Komisyonumuz bu kanuna ait yönetmeliklerin hazırlanması için bir zaman tahdidini faydalı bulmuştur.

3 ncü maddenin gerekçesi :

Meslek öğretmen okullarına bir imtihanı mütaakıp alınan ve köysel bölgelerde en az yedi yıl Devlet hizmeti yapmış olan kimselere, öğrenim süresince maaşlarının verilmesi bir zarurettir.

Esasen diğer bakanlıklarda da bu şekilde öğrenim yapanlara maaşları ödenmektedir.

4 ncü maddenin gerekçesi :

Devlet tarafından bir üst öğrenim yaptırılanlar, emsallerinde olduğu gibi mecburi hizmetle yükümlendirilmektedirler.

Bu arada başarısız duruma düşenlerle okuldan çıkarılanların ve hizmet yükümlerini yerine yerine getirmiyenlerin, okulda geçirdikleri sürenin kıdemlerinden indirilmesi, kötü niyetlere imkân bırakmamak için lüzumlu bulunmuştur.

Geçici maddenin gerekçesi :

Halen köysel bölgelerde çalışan ve yaşı otuzbeşin üstünde bulunan öğretmenlere de beş yıllık bir süre içinde fırsat tanımak hakkaniyet ve eşitlik prensipleri icabıdır.

Başkan İzmir Tümüne mühalifim Söz hakkım mahfuzdur <i>C. Okurer</i>	Bu Kanuna Sözcü Cumhurbaşkanıca S. Ü. <i>Z. Tüzün</i>	Kâtip İstanbul <i>M. Aksoley</i>	Tabii Üye <i>M. Özgüneş</i>
Tabii Üye <i>S. Özgür</i>	Edirne <i>T. Banguoğlu</i>	Elâzığ 1 nci maddeye muhalefet şerhi eklidir <i>R. Giray</i>	Çankırı <i>H. Dağlı</i>
İzmir <i>N. Özerdemli</i>	İzmir Söz hakkım mahfuz <i>Ö. L. Bozcalı</i>	Kastamonu <i>M. Çamlıca</i>	Trabzon <i>Y. Demirdağ</i>

Tunceli
Söz hakkım mahfuz
M. A. Demir

Muhalefet şerhi

1 nci maddede yer alan (en az iki yıl tahsil) kaydıyla, Bakanlık istediği takdirde iki yıllık müddeti 3 veya 4 yıla çıkarabileceği cihetle, bu takdirde hem okulun kuruluş gayesi bakımından hem de okula alınacak öğrencilere daha uzun zaman maaş verme zarureti hasıl olacağından maddedeki (en az) kaydına muhalifim.

R. Giray
Elâzığ

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

5965 sayılı Kanuna bir madde eklenmesine dair
kanun teklifi

MADDE 1. — Gezici köy kadın ve erkek kursları öğretmenliklerinde 12 yıldan az olmak üzere, başarı ile hizmet etmiş sanat enstitüleri mezunları en az altı aylık bir kursu tamamlamak ve meslekî öğretmen okulu müfredatına uygun bir imtihan geçirmek şartı ile, erkekler sanat enstitüleri veya akşam sanat okulları atelye öğretmenliklerine, kızlar akşam kız sanat okullarına atanırlar.

MADDE 2. — Bu kanunun uygulanması için gerekli yönetmelik, Millî Eğitim Bakanlığınca altı ay içinde hazırlanır.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun Millî Eğitim Bakanı tarafından yürütülür.

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

5965 sayılı Kanuna 4 madde ve 1 geçici madde
eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — Gezici kadın ve erkek kursu öğretmenliklerinde en az 7 yıl başarı ile hizmet etmiş ve 35 yaşını doldurmamış sanat enstitüleri mezunları arasında ihtiyaca göre açılacak imtihanları kazananlar, en az iki yıl süreli kadın veya erkek meslek öğretmen okullarını bitirdikten sonra, akşam sanat okulları ile bu seviyedeki örgün ve yaygın teknik eğitim kurumları atelyelerinde görevlendirilirler.

MADDE 2. — Bu kanunun uygulanması için gerekli yönetmelikler, Köy İşleri Bakanlığının da fikri alınarak Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde hazırlanır.

MADDE 3. — Birinci maddede sözü geçen okullara alınan kurs öğretmenlerine öğretim süresince maaşları verilir.

MADDE 4. — Okulu bitirenler öğrenim süresinin birbuçuk katı müddetle mecburi hizmet yüklenir.

Okulu terk edenlerin, başarısız duruma düşenlerin ve okulu bitirdikten sonra yükümlü oldukları hizmet süresini tamamlamadan görevden ayrılanların okulda geçen müddetleri kıdemlerinden indirilir.

GEÇİCİ MADDE — Birinci maddede yer alan yaş kaydı kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 yıl müddetle aranmaz.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanunu Millî Eğitim Bakanı yürütür.